Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 02.02.1978, sp. zn. 7 Tz 2/78, ECLI:CZ:NS:1978:7.TZ.2.1978.1

Číslo: 41/1979

Právní věta: Za podstatnú zmenu okolností prípadu v zmysle § 221 odst. 1 Tr. por. treba považovať nové skutkové okolností, ktoré neboli zrejmé z výsledkov prípravného konania a ktoré sú také závažné, že by mohli viesť skutkovým zisteniam a iným právnym záverom, než z ktorých vychádzala obžaloba.Postup súdu podla tohto ustanovenia nemôžu odôvodniť len chyby v postupe prípravného konania (napr. nedodržanie ustanovenia § 2 odst. 14 Tr. por.).Keď sa neumožní obvinenému použiť materinský jazyk pred orgánmi prípravného konania, môže to byť dôvod na postup podla § 221 odst. 1 Tr. por. vtedy, keď sa na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní zistí, že porušenie ustanovenia § 2 odst. 14 Tr. por. malo nepriaznivý vplyv na zistenie skutočného stavu veci, vyvolalo podstatnú zmenu skutkových okolností prípadu a na objasnenie veci je potrebné ďalšie došetrenie.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 02.02.1978

Spisová značka: 7 Tz 2/78

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Hlavní líčení, Vrácení věci prokurátovi k došetření

Předpisy: 141/1961 Sb. § 2 odst. 14
§ 221 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/1979 sb. rozh.

Za „podstatnú zmenu okolností prípadu“ v zmysle § 221 odst. 1 Tr. por. treba považovať nové skutkové okolnosti, ktoré neboli zrejmé z výsledkov prípravného konania a ktoré sú také závažné, že by mohli viesť k iným skutkovým zisteniam a iným právnym záverom, než z ktorých vychádzala obžaloba.

Postup súdu podľa tohto ustanovenia nemôžu odôvodniť len chyby v postupe prípravného konania (napr. nedodržanie ustanovenia § 2 odst. 14 Tr. por.). Keď sa neumožní obvinenému použiť materinský jazyk pred orgánmi prípravného konania, môže to byť dôvod na postup podľa § 221 odst. 1 Tr. por. vtedy, keď sa na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní zistí, že

porušenie ustanovenia § 2 odst. 14 Tr. por. malo nepriaznivý vplyv na zistenie skutočného stavu veci, vyvolalo podstatnú zmenu skutkových okolností prípadu a na objasnenie veci je potrebné ďalšie došetrenie.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 2. 2. 1978 sp. zn. 7 Tz 2/78.)

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvineného L. A., zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 20. októbra 1977 sú. zn. 5 To 359/77, ako aj uznesenie Mestského súdu v Bratislave z 9. augusta 1977 sp. zn. 3 T 93/77 a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Mestský súd v Bratislave uznesením z 9. augusta 1977 sp. zn. 3 T 93/77 vrátil prokurátorovi na došetrenie z hlavného pojednávania trestnú vec proti obvinenému L. A., stíhanému za trestný čin všeobecného ohrozenia podľa § 180 odst. 1, 2 písm. b) Tr. zák. preto, že obvinený, ktorý je maďarskej národnosti a nevie sa vyjadrovať v slovenskom jazyku, pri výsluchu v prípravnom konaní nemal tlmočníka z maďarského jazyka. Tým mu bolo znemožnené vyjadrovať sa pred orgánmi činnými v trestnom konaní v materinskom jazyku a tak bol ukrátený na svojich právach.

Proti tomuto rozhodnutiu podal mestský prokurátor sťažnosť, ktorú Krajský súd v Bratislave zamietol uznesením z 20. októbra 1977 sp. zn. 5 To 359/77 podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. a v podstate sa stotožnil s názorom mestského súdu.

Generálny prokurátor SSR podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť pre porušenie zákona, v ktorej uviedol, že mestský súd nemohol podľa § 221 odst. 1 Tr. por. vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie len preto, že obvinený dostatočne neovláda slovenský jazyk. Nejde o podstatnú zmenu okolností prípadu, ako to vyžaduje citované ustanovenie. Navrhol preto zrušiť napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade tejto sťažnosti podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého rozhodnutia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený.

Postup podľa § 221 odst. 1 Tr. por. je možný len vtedy, ak výsledky hlavného pojednávania ukazujú na podstatnú zmenu okolností prípadu a ak je na objasnenie veci potrebné ďalšie vyšetrovanie, to znamená vtedy, ak výsledky hlavného pojednávania poskytujú podklad pre záver, že skutkové okolnosti v porovnaní s tými, z ktorých vychádzala obžaloba, sa podstatne zmenili.

Hoci súd na hlavnom pojednávaní zistil, že obvinený neovláda slovenský jazyk, nemohol len preto vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie podľa § 221 odst. 1 Tr. por., lebo nešlo o podstatnú zmenu okolností prípadu. Okrem toho nezistil, akým spôsobom bol obvinený v prípravnom konaní vypočúvaný. Z uvedeného dôvodu mohol súd vec prípadne vrátiť na došetrenie pri predbežnom prejednaní obžaloby preto, že boli porušené predpisy o prípravnom konaní a právo obvineného na obhajobu (§ 186 písm. e), § 188 odst. 1 písm. f/ Tr. por.).

Súd bude musieť na novom hlavnom pojednávaní podrobne vypočuť obvineného o všetkých okolnostiach v prítomnosti tlmočníka, najmä o tom, akým spôsobom ho vyšetrovateľ VB vypočúval, či v jazyku slovenskom alebo maďarskom. Ak vypovedal v maďarskom jazyku, bude treba zistiť, kto bol tlmočníkom, a či mu po skončení výsluchu tlmočník prečítal zápisnicu o výsluchu. Súd bude musieť vypočuť aj vyšetrovateľa VB a svedkov vyšetrovacích úkonov o spôsobe výsluchu obvineného. Len vtedy, keď budú zistené rozdiely a rozpory medzi pôvodnými výpoveďami a výpoveďou obvineného na hlavnom pojednávaní, keď teda nerešpektovanie § 2 odst. 14 Tr. por. viedlo k podstatnej zmene skutkových okolností prípadu, a keď na objasnenie veci bude potrebné ďalšie vyšetrovanie, bude

môcť súd postupovať podľa § 221 odst. 1 Tr. por.